

หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

1. หลักการ

หลักสูตรการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มเป็นหลักสูตรบูรณาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะ เจตคติ และบุคลิกลักษณะในการปฏิบัติวิชาชีพ ทั้งการปฏิบัติดินและการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับวิชาชีพครุให้แก่ครูผู้ช่วย โดยคณะกรรมการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม สามารถปรับหรือเพิ่มเติมเนื้อหาสาระ ได้ตามความเหมาะสม

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกลักษณะของครูผู้ช่วย ให้สามารถปฏิบัติดินและปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นครูที่ดีได้

3. โครงสร้างหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 การปฏิบัติดิน

1. วินัย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการครุ
2. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครุ
3. เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครุ
4. การพัฒนาตนเอง
5. การพัฒนาบุคลิกภาพ
6. การดำรงชีวิตที่เหมาะสม

หมวดที่ 2 การปฏิบัติงาน

1. การจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนาผู้เรียน
3. การพัฒนาวิชาการ

4. รายละเอียดหลักสูตร

หมวดที่ 1 การปฏิบัติดิน

1. วินัย คุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการครุ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติดิน เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

เนื้อหา

- วินัยในตนเอง
- วินัยและการรักษาวินัยของทางราชการ
- คุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการครุ
- บทบาทหน้าที่ของข้าราชการในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี
- การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติราชการ

2. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครุ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติดิน ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครุ

เนื้อหา

- มาตรฐานวิชาชีพ
- จรรยาบรรณวิชาชีพครุ

3. เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความก้าวหน้าในวิชาชีพครู มีความตระหนัก รักและครองครอง มีจิตสำนึกรักความเป็นครู

เนื้อหา

- คุณค่าและความสำคัญของวิชาชีพครู
- บทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นครูที่ดี
- การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

4. การพัฒนาตนเอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

เนื้อหา

- การฝึกฝนเรียน
- ความฉลาดทางอารมณ์
- การสร้างแรงจูงใจฝึกสกุลที่ในการปฏิบัติงาน

5. การพัฒนาบุคลิกภาพ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีบุคลิกภาพที่ดี และปฏิบัติด้วยกิจกรรมทางกายภาพ และเหมาะสมกับการเป็นครูที่ดี

เนื้อหา

- การพัฒนาบุคลิกภาพ
- การปรับตัว

6. การดำรงชีวิตที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยสามารถดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมสมกับฐานะ ของตนเองและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

เนื้อหา

- การประพฤติตามตามหลักศาสนา
- การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติงาน

1. การจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการจัดการเรียนรู้

เนื้อหา

- การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้
- การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- การวัดและประเมินผล
- การรายงานผลการจัดการเรียนรู้
- การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

2. การพัฒนาผู้เรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน

เนื้อหา

- การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน
- การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียน
- การพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ
- การปลูกฝังวินัยประชาธิปไตยให้แก่ผู้เรียน
- การสร้างค่านิยมที่ดีงามและความภูมิใจในความเป็นคนไทยของผู้เรียน
- การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. การพัฒนาวิชาการ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยสามารถพัฒนาวิชาการตามความรับผิดชอบของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหา

- การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้
- การพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การใช้และสร้างเครือข่ายทางวิชาการ

4. การพัฒนาสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรม พัฒนาสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

- งานบริหารทั่วไป
- งานสนับสนุนวิชาการ
- งานโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาสถานศึกษา

5. ความสัมพันธ์กับชุมชน

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูผู้ช่วยสามารถประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหา

- การศึกษาเกี่ยวกับชุมชน
- การให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน
- การนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้
- การให้บริการชุมชน
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้

5. วิธีการพัฒนา

ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

- การสอนโดยครูพี่เลี้ยง
- การสอนโดยผู้บุริหาร
- การศึกษาด้วยตนเอง
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การศึกษากรณีตัวอย่าง
- การปฏิบัติจริง

แบบสรุปผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

คำชี้แจง

1. แบบสรุปผลการประเมินฉบับนี้ สำหรับคณะกรรมการนำผลการประเมินจากแบบประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของครูผู้ช่วย มาหารือและสรุปลงในแบบสรุปผลการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของครูผู้ช่วย
2. ให้คณะกรรมการประเมินครูผู้ช่วย ด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกลักษณะในการปฏิบัติวิชาชีพ ทั้งการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู
3. ให้คณะกรรมการประเมินครูผู้ช่วยทุกสามเดือนเป็นเวลาสองปี รวม 8 ครั้ง การประเมินผลครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 แต่ละครั้งต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 50 สำหรับการประเมินครั้งที่ 5 ครั้งที่ 6 ครั้งที่ 7 และครั้งที่ 8 แต่ละครั้งต้องผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60
4. แบบสรุปผลการประเมินฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
 - ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมิน
5. การแปลความหมายคะแนนของระดับคุณภาพ
 - ระดับ 1 เท่ากับ 1 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง
 - ระดับ 2 เท่ากับ 2 คะแนน หมายถึง พอดี
 - ระดับ 3 เท่ากับ 3 คะแนน หมายถึง ดี

คู่มือการประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม

คำชี้แจง

1. การประเมินผลการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มของครูผู้ช่วย มีองค์ประกอบใน การประเมินดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตน ประกอบด้วย

- (1) วินัย คุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการครู
- (2) มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- (3) เจตคติต่อวิชาชีพครู
- (4) การพัฒนาตนเอง
- (5) การพัฒนาบุคลิกภาพ
- (6) การดำรงชีวิตที่เหมาะสม

องค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- (1) การจัดการเรียนรู้
- (2) การพัฒนาผู้เรียน
- (3) การพัฒนาทางวิชาการ
- (4) การพัฒนาสถานศึกษา
- (5) ความสัมพันธ์กับชุมชน

2. การประเมินแต่ละองค์ประกอบแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับ 1 หมายถึง ต้องปรับปรุง

ระดับ 2 หมายถึง พยายาม

ระดับ 3 หมายถึง ดี

3. ให้ประเมินผลสรุปทุก 3 เดือน ตลอดระยะเวลา 2 ปี รวม 8 ครั้ง โดยใช้แบบประเมินเดียวกัน

4. เกณฑ์การประเมินครูผู้ช่วยต้องได้คะแนนการประเมินการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 อย่างต่ำอย่างละ 50 สำหรับการประเมินครั้งที่ 5 ครั้งที่ 6 ครั้งที่ 7 และครั้งที่ 8 ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินอย่างละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการประเมินแต่ละครั้ง

5. รายละเอียดขององค์ประกอบ ความหมายและวิธีการประเมิน มีดังนี้

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตาม		
1. วินัย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับข้าราชการครู		
1.1 วินัยในตนเอง	- ทักษะในการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามในทางที่ถูกต้อง	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้ปกครอง
1.2 วินัยและการรักษาวินัยของทางราชการ	- วินัยตามข้อกำหนดของข้าราชการครู	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร
1.3 คุณธรรม จริยธรรมสำหรับข้าราชการครู	- มีการประพฤติปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร และผู้ปกครอง
1.4 บทบาทหน้าที่ของข้าราชการในฐานะเป็นพลเมืองที่ดี	- มีการประพฤติปฏิบัติตามให้เป็นสมาริคที่ดีของสังคม มีจิตสำนึกมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเสียสละประโยชน์ของตนเพื่อส่วนรวม	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครูผู้เรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา
1.5 การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผน หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติราชการ	- มีการประพฤติปฏิบัติตามตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ของสถานศึกษา	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร
2. มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพครู		
2.1 มาตรฐานวิชาชีพ	- มีการประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร
2.2 จรรยาบรรณวิชาชีพครู	- มีการประพฤติปฏิบัติตามเหมาะสมกับความเป็นครู	- สังเกตพฤติกรรม - สอดส่อง/สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ครู

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
3. เจตคติต่อวิชาชีพครู		
3.1 คุณค่าและความสำคัญของ วิชาชีพครู	- ไม่กระทำการใดๆ ให้เป็นการ สร้างความเสื่อมเสียเกียรติและ ชื่อเสียงของความเป็นครู	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร
3.2 บทบาทหน้าที่ของตนใน ฐานะเป็นครูที่ดี	- ปฏิบัติงานในหน้าที่ครู่ด้วย หลักธรรมและหลักวิชาชีพครู	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร และผู้เรียน
3.3 การวางแผนเพื่อพัฒนา ความก้าวหน้าในวิชาชีพครู	- มีอุดมการณ์ของชีวิตและกำหนด เป้าหมายของชีวิตที่ดี มุ่งหวัง ความเจริญก้าวหน้า	- ดูจากแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ผู้ถูก ประเมินและครู
4. การพัฒนาตนเอง		
4.1 การฝึกอบรม	- มีความกระตือรือร้น สนใจ ฝรั่ง และเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผล	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ผู้ถูก ประเมินครู และผู้บริหาร
4.2 ความสามารถทางอารมณ์	- สามารถทำงานภายใต้สภาวะ ความกดดันและอุตสาหะ อดกลั้น เมื่อต้องอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดความเครียดและอุตสาหะ อดกลั้นต่อพฤติกรรมต่างๆ ของ ผู้เรียน	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา
4.3 การสร้างแรงจูงใจให้สัมฤทธิ์	- มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ได้ ดีหรือให้ได้มาตรฐานหรือเกิน มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร
5. การพัฒนาบุคลิกภาพ		
5.1 การพัฒนาบุคลิกภาพ	- ดำรงตนด้วยความสุภาพอ่อน น้อมสำرمในกิริยามารยาท และ การแสดงออกด้วยปิยवิจาร แต่ง กายสะอาด เรียบร้อย และถูก กาลเทศะ	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ปกครอง
5.2 การปรับตัว	- การมีบุคลิกลักษณะที่ดี เพียงพร้อมด้วยสังคಹัตถธรรม มีจิตใจมั่นคง สามารถควบคุม อารมณ์ของตนได้ตลอดเวลา	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
6. การดำเนินชีวิตที่เหมาะสม 6.1 การประพฤติดตามหลักศาสนา	- ยึดมั่น ประพฤติ ปฏิบัติตาม หลักธรรมของศาสนาที่ตนเคารพนับ ^{ถืออย่างเคร่งครัด ไม่ลบหลู่ศาสนา อื่น}	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และ ผู้ปกครอง
6.2 การดำเนินชีวิตตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง	- ประพฤติและปฏิบัติตามพระบรม ราชโวหาร พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใน เรื่องที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมปัจจุบัน	- สังเกตพฤติกรรม - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง
องค์ประกอบที่ 2 การปฏิบัติงาน 1. การจัดการเรียนรู้ 1.1 การวิเคราะห์มาตรฐานการ จัดการเรียนรู้ และสามารถ เรียนรู้	- การศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี เพื่อ ^{กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้และ กิจกรรม*}	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร
1.2 การออกแบบการจัดการ เรียนรู้	- การเตรียมกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และออกแบบการ วัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ กิจกรรม*	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร
1.3 การวิจัยและแก้ปัญหานิรัตน์ เรียน	- มีการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา ^{ผู้เรียนที่รับผิดชอบ}	- ดูบันทึกหลังแผนการจัดการ เรียนรู้ - รายงานผลการวิจัย - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร
1.4 การรายงานผลการเรียนรู้	- มีการจัดทำรายงานผลการเรียนรู้ ^{ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล}	- ดูบันทึกหลังแผนการจัดการ เรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และ ผู้บริหาร

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
2. การพัฒนาผู้เรียน		
2.1 การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	- ครูมีคุณลักษณะและพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน
2.2 การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ของผู้เรียน	- มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการรู้จักดูแลตนเอง มีทักษะในการเรียนรู้ การสร้างงาน สร้างอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ไม่สร้างปัญหา รู้เท่าทันต่อสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลง	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - ดูบันทึกสุขภาพผู้เรียน - สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร และผู้เรียน
2.3 การพัฒนาผู้เรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ	- มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร
2.4 การปลูกฝังวินัย ประชาริปปไตยให้แก่ผู้เรียน	- มีการทำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนด้านวินัยและประชาริปปไตย ไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ หรือเป็นคุณะทำงานในการดำเนินกิจกรรมที่สร้างเสริมวินัยและประชาริปปไตยให้แก่ผู้เรียน	- ดูคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน - ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - ดูจากรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน - สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และผู้เรียน
2.5 การสร้างค่านิยมที่ดีงามและ ความภูมิใจในความเป็นคนไทย ของผู้เรียน	- มีการจัดกิจกรรมหรือร่วมในการจัดกิจกรรม สร้างค่านิยมที่ดีงาม และความภูมิใจในความเป็นพี่ไทย	- ดูจากคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ - ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร และผู้ปกครอง
2.6 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน	- มีการเฝ้าระวังดูแลผู้เรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน	- สังเกตการปฏิบัติงานหรือดูเอกสารประกอบ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้เรียนและผู้ปกครอง

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
3. การพัฒนาทางวิชาการ		
3.1 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมใน การจัดการเรียนรู้	- มีการจัดทำสื่อและนำสื่อนี้อนวัตกรรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	- ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - ดูบันทึกผลหลังการสอน - สังเกตการใช้สื่อประกอบการสอนของครู และพฤติกรรมของผู้เรียน - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ปกครอง
3.2 การพัฒนาและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	- มีการร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้	- ดูจากคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะกรรมการดำเนินงาน - ดูแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ปกครอง
3.3 การใช้และสร้างเครือข่ายทางวิชาการ	- มีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ และใช้เครือข่ายทางวิชาการในการจัดการเรียนรู้	- ดูจากแผนการจัดการเรียนรู้ - ดูจากแฟ้มสะสมงาน - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร และผู้เรียน
4. การพัฒนาสถานศึกษา	มีการดำเนินงานบริหารทั่วไป เช่น งานธุรการ งานการเงิน และงานพัสดุ ฯลฯ	- ดูคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/ หัวหน้าสถานศึกษา - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร
4.1 งานบริหารทั่วไป		
4.2 งานสนับสนุนวิชาการ	- มีการดำเนินการงานที่นอกเหนือจากการจัดการเรียน การสอน และช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เช่น งานกิจการผู้เรียน งานอนามัย งานห้องสมุด ฯลฯ	- ดูคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/ หัวหน้าสถานศึกษา - ดูจากแผนปฏิบัติการประจำปี/ โครงการของสถานศึกษา - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู และผู้บริหาร
4.3 โครงการหรือกิจกรรม พัฒนาสถานศึกษา	- มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น โครงการต่อเติมยาเสพติดในสถานศึกษา โครงการสืบสานเพลิงพื้นบ้าน ฯลฯ	- ดูคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/ หัวหน้าสถานศึกษา - ดูจากแผนปฏิบัติการประจำปี/ โครงการของสถานศึกษา - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้ปกครอง

องค์ประกอบ	ความหมาย	การประเมินผล
5. ความสัมพันธ์กับชุมชน		
5.1 การศึกษาเกี่ยวกับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการศึกษา สำรวจ เรียนรู้สภาพของชุมชน องค์ประกอบที่สำคัญของชุมชน โดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และบุคคลสำคัญของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารรายงานผลการศึกษา - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครู ผู้เรียน ผู้ปักทองและชุมชน
5.2 การให้ความร่วมมือกับผู้ปักทองและชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความร่วมมือกับผู้ปักทองและชุมชนในการทำกิจกรรมของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้ปักทองและชุมชน
5.3 การนำชุมชนเข้ามาร่วมส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - นำชุมชนเข้ามาร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูจากแผนการจัดการเรียนรู้ - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปักทองและชุมชน
5.4 การให้บริการชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความช่วยเหลือชุมชนทั้งด้านความรู้ และร่วมกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปักทองและชุมชน
5.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - นำความรู้ ช่วยสนับสนุนและการดำเนินงานแลกเปลี่ยนกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถาม/สัมภาษณ์ ครูผู้บริหาร ผู้เรียน ผู้ปักทองและชุมชน